

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Krchleby, okres Nymburk

Krchleby 82, 288 02 Nymburk

Identifikátor školy: 600 050 769

Termín konání orientační inspekce: 1. - 2. říjen 2001

Čj.	036 191/01-2031
Signatura	oc6bv101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Krchleby, okres Nymburk, je neúplná základní škola s 1. - 4. postupným ročníkem. Škola nemá právní subjektivitu. Ve školním roce 2001/2002 ji navštěvuje celkem 29 žáků (z toho je 14 děvčat), kteří se učí ve dvou třídách (I. a II. ročník, III. a IV. ročník). Vyučování probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Výuka českého jazyka probíhá v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu Základní škola. Jednotlivé složky jazyka jsou zpracovány do časově tematických plánů, k žádným úpravám nedošlo. Sledované hodiny byly pečlivě připraveny a snahou vyučujících bylo ukázat vlastní i žakovské schopnosti. Nedostatkem jedné z hodin bylo její prodloužení do přestávky. Plánování a příprava zhlédnutých hodin byla velmi dobrá.

Personální podmínky výuky jsou průměrné. Jedna z vyučujících je odborně i pedagogicky způsobilá, druhá je v obou těchto oblastech nezpůsobilá.

Materiální podmínky školy jsou vynikající, psychohygienické velmi dobré. Škola prakticky nepostrádá žádnou důležitou pomůcku výuky. Je to odraz dobrých vztahů se zřizovatelem. Učebny jsou prostorné, světlé a každý žák sedí sám v lavici, kde má dostatek místa. Nábytek je nový nebo opravený, odpovídá antropometrickým požadavkům. Třídy jsou vyzdobeny pomůckami, případně obrazy vztahujícími se k výuce. Vyučující mají snadný přístup k používaným pomůckám.

V organizaci jednotlivých zhlédnutých hodin se jasně ukázala pedagogická zkušenost a kvalifikovanost na straně jedné a nedostatek metodického zázemí na straně druhé. Hodiny češtiny ve 3. a 4. ročníku byly nápadité a pestré, vyučující úspěšně usilovala o maximální zapojení všech žáků do práce. Navíc dokázala opakovaně zapojit oba ročníky najednou do určitých průnikových úloh a úkolů, čímž povzbuzovala žakovskou soutěživost a hravost. Hodiny měly spád a byly efektivní. Naproti tomu hodiny v prvním a druhém ročníku byly přísně děleny na pravidelné střídání úkolů a samostatné práce vždy pro jeden ročník, postrádaly společné zapojení všech žáků, nápaditost a střídání metod práce. Vedle toho se však vyučující již podařilo podnítit zájem prvňáčků o vyučování a dát hodinám řád.

Výuka ve všech hospitovaných hodinách byla vedena skupinově, tempo bylo přizpůsobeno žákům. Organizace, formy a metody práce byly průměrné.

Oblast motivace a hodnocení žáků byla prakticky ve všech hodinách shledána jako velmi dobrá. Hodiny sice postrádaly motivaci k nové látce ve svém úvodu, na druhé straně jim však nescházelo průběžné hodnocení žakovských výkonů a hlavně pochvala. Ta se ukázala ve všech třídách jako nejsilnější - a často používaný - motivační nástroj.

Oblast interakce a komunikace patřila k nejsilnějším stránkám vzdělávání ve škole. Mezi vyučujícími a žáky panují vztahy vzájemné důvěry a pochopení. Žáci se nebojí na cokoli zeptat, vyučující jsou připraveny jim odpovědět. Daná pravidla jsou všeobecně známá, akceptovaná a všemi respektovaná. Úroveň spolupráce a vzájemné komunikace byla velmi dobrá.

Výuka českého jazyka byla ve zhlédnutých hodinách velmi dobrá.

Matematika, anglický jazyk, prvouka, vlastivěda, hudební výchova

V celé této nesourodé skupině předmětů bylo možno vidět více shodných rysů a jevů a pouze několik odlišností.

Časová dotace uvedených předmětů předepsaná učebním plánem byla dodržena; k žádným úpravám časově tematických plánů nedošlo. Sledované hodiny byly připraveny pečlivě, některé však maximalisticky, a proto došlo ve dvou případech k prodloužení hodin do přestávky. Dílčím nedostatkem byla v několika případech chybná struktura, kdy hodiny postrádaly závěrečné zopakování a shrnutí. Plánování a příprava zhlédnutých hodin byla od vynikající (matematika ve 3. a 4. ročníku) po průměrnou (prvouka v 1., 2. a 3. ročníku).

Personální podmínky výuky této skupiny předmětů jsou pouze vyhovující. Jen jedna vyučující je odborně i pedagogicky způsobilá, učí ovšem cizí jazyk bez potřebné odborné kvalifikace, ostatní dvě vyučující jsou odborně i pedagogicky nezpůsobilé.

Hodnocení materiálních podmínek výuky této skupiny předmětů se shoduje s hodnocením materiálních podmínek v jazyce českém.

Organizace, formy a metody práce jsou oblastí, která vykazuje největší rozdíly mezi jednotlivými vyučujícími, a také největší rezervy v práci školy. Nedostatek zkušeností a metodického zázemí byl zvláště patrný v hodinách prvouky, které byly založeny na pravidelném střídání práce vždy jednoho ročníku a samostatné práce druhého bez ohledu na možnosti vzájemného propojení a odkazů na např. již dříve probrané učivo. Hodina hudební výchovy byla obsahově předimenzovaná, navíc postrádala úvodní rozezpívání žáků. Naproti tomu např. hodina anglického jazyka - učena nekvalifikovaně - byla velmi nápaditá, aktivující, s pevnou strukturou a jasným cílem. Všem vyučujícím byla společná snaha, chuť a velmi pozitivní vztah k dětem. Výuka ve všech zhlédnutých hodinách byla vedena přiměřeně možnostem a tempu žáků. Diferenciace úkolů v jednotlivých ročnících nebyla vidět, zaregistrována byla individuální práce s žáky s poruchami učení. Organizace, formy a metody práce byly průměrné.

Motivaci a hodnocení je možno také označit za velmi slabou oblast výuky, hodnocenou průměrně ve většině zhlédnutých hodin (s výjimkou matematiky ve 3. a 4. ročníku, kde byly vynikající). Úvod většiny hodin postrádal motivování žáků k novému učivu nebo opakování starého. V průběhu hodin scházelo průběžné a systematické hodnocení žáků, upozorňování na nedostatky. Zásadním kladem všech vyučujících bylo použití pochvaly v hodinách jako nejsilnějšího motivačního nástroje. Obecně lze říci, že hodnocení nemělo formativní charakter, ale bylo spíše náhodné a intuitivní.

Naopak oblast interakce a vzájemné komunikace je možno označit za jednu z nejsilnějších stránek výuky ve škole. Vzhledem k nízkému počtu žáků a takřka rodinnému charakteru vyučování vládne ve třídách pohoda a vzájemná úcta. Pravidla jsou jasně daná, akceptovaná a dodržovaná. Žáci jsou podporováni ve spolupráci, vzájemná komunikace byla velmi dobrá.

Výuka matematiky ve zhlédnutých hodinách byla celkově velmi dobrá, stejně tak výuka anglického jazyka, hudební výchovy a vlastivědy. Výuka prvouky byla průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Celková úroveň kvality vzdělávání ve škole je spíše nadprůměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Hlavní snahou školy je poskytnout žákům co nejlepší vzdělání a umožnit jim tak hladký a bezproblémový přechod do vyšších ročníků základní školy v Nymburku. Toto je pouze deklarováno, avšak není zachyceno v žádném *koncepčním plánu* školy. Existující *Plán práce 2001/2002* rozpracovává prakticky organizační zajištění celého školního roku a je hlavní osnovou práce školy. Do jednotlivých měsíců jsou pak zapracovávány další konkrétní akce a případné změny. Plán sestavuje ředitelka, ostatní vyučující se spolupodílejí na jeho tvorbě při projednávání.

Ředitelka nemá písemně zpracovaný plán kontrolní činnosti, vzhledem k velikosti školy se snaží prakticky denně sledovat dění ve druhé třídě.

Plánování nemá ucelenou dlouhodobou koncepci a není pojato jako vzájemně propojený systém. Operativně reaguje na změny, které vyvstanou v průběhu školního roku. Jeho úroveň je průměrná.

Organizování

Škola nemá zpracovaný samostatný *organizační řád*, ten je nahrazen *Plánem práce 2001/2002*. Vzhledem k velikosti školy (2 třídy) a počtu zaměstnanců (4) je organizační struktura jednoduchá a jasná. Jako další řídicí normy je používán *Řád školy*, dále *Provozní řád ZŠ*, který také dílčím způsobem doplňuje absenci organizačního řádu a *Vnitřní řád družiny*.

Podstatné změny v organizaci školy jsou projednávány na pedagogických radách, třídních schůzkách a případných schůzkách se zřizovatelem. Zápisy z pedagogických rad jsou obsáhlé a věcné, zároveň slouží jako zdroj informací o měnícím se společenském i politickém klimatu posledních několika desetiletí.

Škola vede veškerou předepsanou dokumentaci, drobné formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Činnost a hospodaření školy jsou popsány ve výročních zprávách. Obsahují všechny povinné části tak, jak to vyžaduje § 17e odstavce 2 a 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

V tomto školním roce vydala ředitelka školy čtyři rozhodnutí ve smyslu § 3 odstavce 2 výše uvedeného zákona. Předepsané doklady, které jsou základem rozhodnutí ředitelky, splňovaly všechny obsahové a formální požadavky.

Organizační struktura je velmi jednoduchá a umožňuje účinné a operativní řízení. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním normám. Celková úroveň organizování je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ve své denní práci vyznává ředitelka liberální styl řízení. Je přístupná diskuzi, v případě nutných rozhodnutí dovede být energická a jednoznačná. V jednání s podřízenými upřednostňuje vzájemný dialog, případně domluvu. Všechny vyučující, ředitelka zejména, jsou

zapojeny do činnosti žáků mimo vyučování. Vedou pod hlavičkou DDM různé zájmové kroužky (hudební, pohybový, výtvarný), ředitelka navíc ve škole zajišťuje ambulantní nácvik nápravy vad řeči a v sousední školce se věnuje logopedii. Vyučující se v rámci možností účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na základě vlastních potřeb a potřeb školy.

Ředitelka školy nemá písemně zpracovaná kritéria hodnocení zaměstnanců; upřednostňuje rozsah a používání pomůcek, přípravu na výuku, vedení a úpravu žákovských sešitů. Díky dennímu kontaktu má možnost tato a ještě další kritéria průběžně sledovat.

Oblast vedení a motivování pracovníků je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Jak již bylo uvedeno v kapitole Plánování, nemá ředitelka školy písemně zpracovaný plán kontrolní činnosti, který by byl zaměřen zejména na kontrolu průběhu a výsledků vzdělávání. Z hospitačních záznamů je patrné, že ředitelka se této činnosti věnuje nárazově a nesystematicky, což je mimo jiné dáno i velikostí školy a vyučovacím úvazkem ředitelky. Přímou hospitační činností tak nahrazuje denní styk s vyučujícími, neformální rozhovory a případné suplování v sousední třídě.

Zabezpečení technických kontrol a případných revizí je na straně obce; ředitelka vzájemnou spolupráci v této oblasti považuje za naprosto bezproblémovou.

Oblast kontrolních mechanismů je průměrná.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Celková úroveň kvality podmínek vzdělávání je spíše nadprůměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- ve škole působí Rada školy, která podporuje práci ředitelky a zaměřuje se na aktivity žáků ve volném čase; pravidelně po všech stránkách pro žáky zajišťuje stanování, kam jsou vyučující zvány jako hosté

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol
- Výkaz o základní škole
- Organizační řád školy
- rozvrh hodin a přestávek
- Provozní řád ZŠ

- Vnitřní řád družiny
- Plán práce 2001/2002
- Výroční zpráva za rok 2000/2001
- rozhodnutí ředitele o odkladu školní docházky
- třídní knihy za školní rok 2000/2001
- třídní knihy za školní rok 2001/2002
- katalogové listy a třídní výkazy za školní rok 2000/2001
- katalogové listy a třídní výkazy za školní rok 2001/2002
- žákovské knížky, notýsky a písemnosti žáků
- individuální vzdělávací plány integrovaných zdravotně postižených žáků
- časově tematické plány učiva
- zápisy z jednání pedagogické rady
- personální materiály pedagogických pracovníků
- hospitační záznamy ředitelky školy
- pokladová inspekční dokumentace

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání

Deklarovaná koncepce školy vychází z důkladné znalosti místních podmínek, chybí jí však písemné zpracování. Jednoduchá organizační struktura umožňuje snadné a efektivní řízení. Ředitelka upřednostňuje participativní styl řízení, vhodně motivuje kolegyne vlastním příkladem. V oblasti vnitřní kontroly byly shledány dílčí nedostatky.

Celkově jsou podmínky vzdělávání spíše nadprůměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání

Personální podmínky vzdělávání jsou pouze vyhovující, jejich postupné zlepšování bude jedním z hlavních úkolů ředitelky školy. Materiální podmínky jsou vynikající, je třeba pokračovat v tomto trendu.

Ve sledované výuce bylo velmi snadné odlišit hodiny vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí a hodiny bez ní. Je třeba, aby ředitelka školy umožnila oběma vyučujícím vzájemné hospitace a ukázala jim další formy a metody práce. Nadále je třeba nekvalifikované vyučující podporovat v sebevzdělávání a doplnění chybějící kvalifikace.

Všem hodinám byl společný pozitivní a přátelský přístup k dětem, příjemná atmosféra ve třídě. V průběhu inspekce bylo vykonáno 15 hospitací v šesti předmětech ve všech čtyřech ročnících školy. Kvalita sledovaných hodin se pohybuje od vynikajících (dvě) po průměrné (čtyři).

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání spíše nadprůměrné.

Vývoj od poslední inspekce

Poslední inspekce proběhla ve škole 16. října 1996. Zásadní změnou od té doby byla výměna na místě ředitele školy. Současná ředitelka se dobře zapracovala a navázala velmi dobré vztahy s obcí. Ta se o školu příkladně stará, což se projevilo i ve zlepšení materiálního vybavení školy. Ke změně nedošlo v oblasti personální, kde přetrvává nízká odborná a pedagogická způsobilost.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Drábek

.....

V Nymburku dne 25. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. října 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Monika Nepimachová, ředitelka školy

.....

podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, Komenského 1254, 288 01 Nymburk do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	19. 11. 2001	036 198/01-02031
Zřizovatel	19. 11. 2001	036 199/01-02031
Rada školy	19. 11. 2001	036 200/01-02031

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány